

MESCİD-İ AKSA VE SOYKIRIM SAVAŞI

HAZIRLAYAN:
ZİYAD İBHİS

ÇEVİREN:
KUDÜS'TE BUGÜN

KUDÜS HAKKINDA Herşey

kudustebugun.com.tr

MESCİD-İ AKSA VE SOYKIRIM SAVAŞI

HAZIRLAYAN:

ZİYAD İBHİS

ÇEVİREN:

KUDÜS'TE BUGÜN

ÖZET

Aksa Tufanı'na verilen karşılık tüm cephelerde bir tasfiye ve hüküm savaşına dönüşmüştür. Bu savaş Gazze'de soykırım şeklini alırken, 2017'de başlayan ve çıkış noktası Kudüs olan tasfiye sürecinin de bir tekrarı olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla Kudüs'teki tasfiye savaşı ve Gazze'deki soykırım ikiz hale gelmiştir. Gaz-

ze'deki soykırımı yalnızca bir olay değil, tek taraflı güç dengesinin sonucu olan bir yapı olarak ele aldığımızda, bugün bu soykırımın durmasının, bu güç yapısını kıracak ya da ABD'nin ve Siyonist oluşumun bu savaşı sürdürmesini engelleyecek yeni unsurların devreye girmesine bağlı olduğunu görebiliriz..

GİRİŞ

Bunun gerçekleşmesi için üç olası kaynak vardır:

1. **Bölgesel düzeyde:** Komşu ülkelerin tutumunun değişmesi,
2. **Yerel düzeyde:** Batı Şeria ve Kudüs'te, son on yılda yedi kez tekrarlanan ancak toplumsal örgütlenme eksikliği nedeniyle sürdürülemeyen benzer ayaklanmaları temel alan, yeni ve kendiliğinden gelişen devrimci bir dalganın ortaya çıkması,
3. **İsrail-ABD cephesinde:** İç çekişmelerin patlak vermesiyle soykırımın devam ettirilemeyecek hale gelmesi. Bu gerçekleşirse çok tesirli olacaktır; ancak bu çekişmeleri fırsata çevirebilecek bölgesel bir sistemin olmayışından ötürü bunun tetiklenmesi güçtür.

Bu çalışma, soykırımla mücadelede izlenebilecek beş temel öneri sunmaktadır:

1. Kudüs tehdidi, soykırım ve tehcirin yarattığı baskıyı, bölgesel değişimi tetikleyen bir unsur haline getirmek,
2. Batı Şeria'da doğacak yeni devrimci dalgayı yakalamak için yenilenen örgütlenme biçimlerine yatırım yapmak,
3. Kutsal mekanlara yönelik saldırılar ve Batı Şeria'daki yerleşimcilerin günlük saldırıları gibi sebeplerin derinleştirilmesiyle böyle bir dalgayı hızlandırmak,
4. Arap ve Müslüman toplulukların, dünya çapında yükselen Siyonizm karşıtı hareketi canlandırmadaki rolünü desteklemek ve etkinleştirmek,
5. Gazze halkına ve direnişine her türlü maddi-manevi desteği sürdürüp kuşatmayı kırmaya dönük girişimleri devam ettirmek.

Bu çalışma, Mescid-i Aksa'da bugün "Yahudileştirme" aşamalarında yeni bir evreye geçildiğini tespit etmiştir. Halihazırdaki Siyonist vizyon, Aksa'yı tamamen dini bir ikame alanı olarak görmekte ve Aksa'nın yerine Üçüncü Tapınağı inşa etmeyi hayal etmektedir. Bu hedef doğrultusunda "bir geçiş dönemi" uygulanmış ve bu dönemde Mescid-i Aksa, yalnızca İslami bir kutsal mekân olmaktan çıkarılıp Müslümanlar ve Yahudiler için "ortak kutsal mekân" haline dönüştürülmeye çalışılmıştır. Bu girişim zamansal bölünme, mekânsal bölünme ve Talmudik ritüellerin dayatılmasıyla Tapınağın fikri inşasının sağlanması şeklinde üç temele dayanmıştır. Aksa Tufanı'da işte bu son aşamanın doruk noktasında verilmiş bir karşılık olmuştur. Şu artık aşikârdır ki, İsrail, Aksa'da İslami kimliğe paralel bir Yahudi kimliği dayatmayı başarmıştır.

Şu anda Aksa, 2003'te başlayan bu "ortak kutsal mekan"a dönüştürme sürecinde üçüncü tarihsel kırılma aşamasından geçmektedir. Tapınak Grupları bu kırılmayı fark etmiştir. Aksa'nın tasfiye savaşındaki merkezi rolü ve Aksa'da Yahudi kimliğinin İslami kimliğe paralel olarak fikren yerleştirilmesinde geline noktayla birlikte, bu grupların şimdi yeni bir eşik atlaması beklenmektedir. Bu yeni eşikle birlikte, Aksa'nın doğu avlusunda bir sinagog inşa etme girişimi, güneybatı sınırlarının değiştirilmesi ve zamana yenik düşmüş alanlarda İsrail'in "restorasyon" bahanesiyle hâkimiyetini dayatması gibi adımlarla Aksa'daki Yahudi kimliği daha da derinleştirilmeye ve somutlaştırılmaya çalışılacaktır.

Bu varoluşsal tehdit ve tarihsel kırılma karşısında temel hedef, Aksa'nın kimliğini savunma mücadelesine yeni güç kaynaklarını dahil etmek olmalıdır. Bunun yanında, Aksa Tufanı öncesinde mevcut olan caydırıcılık dengesini yeniden canlandırmak, özellikle de halk hareketliliği ve dış desteğin artırılması esastır. Çalışma, bu yöndeki önerilerle son bulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM: TASFİYE SAVAŞI VE SOYKIRIMIN ŞEKİLLENMESİ

Aksa Tufanı operasyonu, Filistin davasını ortadan kaldırma ve tasfiye etme trenini durdurmaya yönelik bir hamle olarak ortaya çıkmıştır. Bu tren, 6 Aralık 2017’de dönemin ABD Başkanı Donald Trump’ın Kudüs’ü Siyonist oluşumun başkenti olarak tanıma kararıyla fiilen yola çıkmış ve İsrail ile ilişkileri normalleştirip Filistin meselesini ekarte etme girişimlerine karşı verilen bir dizi ayaklanma ve mücadeleyle çevrelenmişti.

Gelgelelim, Siyonist oluşumun Aksa Tufanı’na karşı fevri, intikamcı ve öfkeli tepkisi hızla, nihai bir hedef olarak mevcut çatışmayı tamamen tasfiye etme savaşına dönüşmüştür. 2023 Aralık ayının sonu ile 2024 Ocak ayına gelindiğinde Siyonist oluşum, savaşını genişletme, uzatma ve tüm cephelerde güç dengelerini değiştirecek bir savaşa çevirme stratejisine kaymıştır. Bunun sonucunda birkaç ay içinde odağını Gazze’den, merkezi bir cephe olarak Batı Şeria ve kamplarına çevirmiş; ardından Lübnan’a yönelmiş ve daha sonra da ABD’nin desteğiyle Yemen’i çatışma denkleminde çıkarmaya çalışmıştır. Esed rejiminin Suriye’de düşmesiyle birlikte Siyonist oluşum burada uzun soluklu bir kara ve hava müdahalesine girişmiştir. En sonunda da İran’ı hedef alarak ABD ile tam bir iş birliği içinde bölgesel dengeyi kendi lehine değiştirmeye çalışmıştır.

Bu gelişmelerin her biriyle birlikte, “tasfiye savaşı” örneği, İsrail ve ABD’nin savaş boyunca sergilediği davranışları açıklamak ve Siyonist oluşum ile Batı’nın açısından savaşın genel seyrini öngörmek için yeterli olmuştur. Dolayısıyla bugün bu örnek, model alınarak iyice anlaşılmalı ve buna dayanarak Siyonist oluşumun savaşına karşı bir strateji inşa etme zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Şayet bu yaklaşımımız doğruysa, bu şu demek oluyor ki İsrail, ABD ve Batılı müttefikleri bu savaşı sürdürme imkânlarını fiilen kaybedene kadar baş koydukları bu yoldan vazgeçmeyecektir. Bu kez, eskiden olduğu gibi Siyonist oluşumun ve ABD’nin hesaplarında belirleyici olan şey sonuç odaklı mantıksal değerlendirmeler

olmayacaktır. İşgalci güç, savaş cepheleri arasında mekik dokuyarak güç dengelerinde art arda değişiklikler yaratmaya çalışacak ve bu savaşı nihai bir tasfiye savaşı olarak gördüğü için bugüne kadar bütün cephelerde elde ettiği kazanımlarla yetinmeyip üstüne şunları hedefleyecektir:

- Gazze’de tam tekmil bir tehcir uygulamak,
- Batı Şeria’da direnişin olup olmamasına veya Filistin Yönetimi’nin süregelen güvenlik, ekonomik ve siyasi iş birliğine bakmaksızın geniş kapsamlı bir tehcir stratejisi izlemek,
- Hizbullah’ın silahlı bir güç olarak varlığını sona erdirmek,
- Suriye’yi parçalayıp birliğinin ve siyasi varlığının yeniden kurulmasını engellemek ve yeni Suriye rejimini kılıç zoruyla Siyonist oluşumla ittifaka zorlamak,
- Irak’taki güç dengelerini değiştirmek,
- İran’ın füze ve nükleer programlarını hedef almak, ülkeyi çökertip başarısız bir devlet haline getirerek iç çatışmaların kapısını olabildiğince aralamak.

Eğer işgalci oluşum bunların bir kısmını başarır ya da başarma yolunda olduğunu düşünürse, bu durumda ilk Arap barış anlaşmalarına (Mısır ve Ürdün ile imzalananlar) geri dönecek; onları, yalnızca İsrail'in varlığını ve üstünlüğünü kabul ettiren anlaşmalar olmaksızın çıkarıp, Siyonist merkezle yapılmış işlevsel ittifak anlaşmalarına dönüştürmeye çalışacaktır. Bu da Arap ülkeleriyle normalleşme sürecinin birinci ve ikinci dalgasının üzerine inşa edildiği "barış anlaşmaları" kavramının ciddi derecede ihlal edilmesi demektir.

Başka bir deyişle, bu savaşın sürekli hale gelmesi, cepheler arasında dönüp durması ve çıtaların devamlı değişmesi muhtemeldir. Bu savaşı durduracak olan şey, olası kayıplara ilişkin mantıksal değerlendirmeler değil, bunu fiilen sürdürme imkânının ortadan kaldırılmasıdır. Gelgelelim, bu durum savaşın süresini uzatabilir ve Gazze'ye, küçük yüzölçümü ve dört bir yandan kuşatılmasına rağmen bu savaşın ön cephesinde olduğundan, çok daha ağır bedeller yükleyebilir.

İKİNCİ BÖLÜM: KUDÜS VE TASFİYE SAVAŞINDAKİ KONUMU

Kudüs, tasfiye projesinin simgesi ve açıldığı kapıdır. Bu projede hedef, Arapçadaki Kudüs'ün İbranicedeki "Yeruşalim'e dönüştürülmesi, ezici bir çoğunlukla yerleşimcilerin hâkimiyetine girmesi ve merkezinin dini ve kültürel açıdan bütünüyle Yahudileştirilmesidir. Mescid-i Aksa'da ise tasfiye, kutsal mekânın bütünüyle ikamesi şeklinde tezahür etmektedir. Başka bir deyişle, Mescid-i Aksa'nın bulunduğu yerde Üçüncü Tapınağın inşa edilmesi, kutsal mekânın Yahudiler ve Müslümanlar için ortak olması fikri üzerine inşa edilen mevcut Yahudileştirme faaliyetlerinin hızının iki katına çıkarılması ve nihayetinde İslami varlığın bütünüyle inkâr edilerek mekânın saf bir Yahudi mekânı haline getirilmesi hedeflenmektedir.

Bugün Kudüs'te, geçmişte ardı ardına gelen halk ayaklanmalarının fitilini ateşleyen tasfiye süreçlerinin aynıları yaşanmaktadır. Kudüs'ün merkezî mahallelerinde, özellikle de yedi mahallesi tehdit altında olan Silvan'da toplu tehcir uygulanmaya çalışılmaktadır.

Silvan'daki tehcir uygulamasında ilerleme kaydedildikten sonra Şeyh Cerrah Mahallesi'ndeki tehcir projesi yeniden uygulanmaya çalışılmaktadır. Eğitim sektörünün tasfiyesi ve bütünüyle işgal belediyesine bağlanması hedeflenmektedir. Kudüs'teki Birleşmiş Milletler (BM) Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı'nın (UNRWA) hizmetlerinin ortadan kaldırılması ve kurumları ile merkezlerinin işgal belediyesine devredilmesi istenmektedir. Kudüs'ün sınırlarını değiştirmek için kentin doğu yakasındaki duvarın tamamlanması planlanmaktadır. Han el-Ahmer ve Cebel el-Baba'daki Bedevi toplulukları sürgün edilmek istenmektedir.

Bu şekilde Kudüs işgal edildiğinden bu yana görülmemiş bir düzeyde yıkım ve katliamlara maruz bırakılmaktadır. Ekonomik kısıtlamalar artırılmaktadır. Uygun bir fırsat kollanarak elçiliklerin yeniden Kudüs'e taşınması ve kentin Siyonist varlığın başkenti olarak tanınması beklenmektedir. Bu tablo karşısında, Kudüs ve Gazze'yi Aksa ile Kudüs'ün kimliğini savunmak üzere birleştiren direniş seyrinin doruğu olarak Aksa Tufanı'nın başlaması ve buna karşılık soykırım savaşının patlak vermesindeki tarihsel hakikati hatırlayarak

şunu ifade etmek gerekir ki, Kudüs'teki ve özellikle de Mescid-i Aksa'daki tasfiye savaşı Gazze'deki soykırımın ikizi haline gelmiştir.

Bu Siyonist-Batılı tasfiyeci savaş anlayışı hiçbir şekilde kaçınılmaz bir kader değildir. Nitekim, savaşın geliştirilmesi ve uzatılmasının ardındaki Siyonist mantık ve ona sağlanan Batılı –özellikle Amerikan– sömürgeci destek ortadadır. Bu her ne kadar tüm cephelerde tasfiye ve nihai sonuca ilerleme tehlikesi taşısa da, aynı zamanda Siyonist projenin kendi kapasitesini aşacak şekilde genişlemesi riskini de barındırmaktadır. Bu durum, savaştan kaçınmak isteyen tüm aktörleri savaşa sürükleyebilir ve bölgeyi durgunluktan daimî savaşlar silsilesine sokabilir. Böyle bir durum zamanla, aslında tasfiye edilmek istenen cephelerin, güçlerin ve imkânların tam tersine büyümesi ve Siyonistlerin karşısında daha da güçlenmesi anlamına gelebilir. Ayrıca, Siyonist anlatı savaşının kaybedilmesi ihtimalini de gündeme getirir ki, bu kayıp, Siyonist sömürgeci maceranın meşruiyetinin kendi Batı kalesinde dahi kaybolmasına zemin hazırlar ve askeri, ekonomik ve teknolojik olarak onlarca yıldır biriktirilen Siyonist gücün yavaş yavaş kaybolma ihtimalini artırır.

İçinde barındırdığı bütün tehlikelere, uzun sürmesi-ne, beraberinde getirdiği dehşet verici soykırıma ve sistematik yıkıma rağmen bu kapsamlı tasfiye savaşı, Batı ve Siyonist oluşum açısından önceki yıllara kıyasla görece bir gerileme döneminde meydana gelmektedir. Yani en tehlikeli “nihai tasfiye” girişimi, sömürgeci projenin genç ve dinamik döneminde değil, gerileme döneminde gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte bu tasfiye savaşını tehlikeli ve etkili kılan husus, eş zamanlı olarak daha derin bir Arap krizinin yaşanmasıdır. Bu kriz, Arap rejimlerinin çoğunu ya başarısız ya da parçalanmış devletler ile dışa bağımlı devletler konumuna düşürmüştür. Bu durum, sömürgeci projeye, yirmi iki aydır süren savaş meydanında tabiri caizse at koşturma ve birden fazla cephede güç kullanarak ilerleme imkânı sağlamıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: GAZZE'DE SOYKIRIM

Yukarıdaki teşhis, soykırımı “bir olay değil, bir yapı” olarak gören temel kuramsal önermenin bir yansımasıdır. Başka bir deyişle soykırım, saldırgan gücün hedef alınan topluluk üzerinde tek başına hâkimiyet kurmasına ve bu topluluğa karşı biyolojik, kültürel ve toplumsal soykırım yöntemlerini defalarca uygulamasına olanak tanıyan istikrara kavuşmuş bir güç yapısından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla, soykırım basit değişikliklerle durdurulabilecek kırılgan bir güç dengesine dayalı geçici bir olay değildir. Bu yaklaşım, soykırım ve sömürgecilik araştırmacılarının ortaya koyduğu üç temel esasa dayanmaktadır:

Birinci esas: Polonya kökenli Yahudi hukukçu Raphael Lemkin'in tanımına dayanmaktadır. Lemkin, Nazi Almanyası'nın Avrupa'daki işgali sırasında Yahudilere, Polonyalılara, Macarlara ve işgal ettiği diğer halklara karşı uyguladığı politikaları ayrıntılı biçimde inceledikten sonra “soykırım” (Genocide) terimini ortaya atmıştır. Lemkin'e göre soykırım, “bir milletin ya da etnik grubun varlığını sona erdirmeye hedefli çok yönlü ve koordineli bir plan¹”dır. Dolayısıyla kavram, yeni bir cinayet biçimi olarak bir milletin tümünden yok edilmesini tanımlamaktaydı.

1. Lemkin, Raphael, Axis Rule in Occupied Europe, (Washington: Carnegie Endowment for International Peace, 1944), s. 79.

Lemkin'e göre soykırım, hedef alınan milletin sadece bireylerini değil, bütünüyle ulusal yapısını ortadan kaldırmayı içerir. Ardından saldırgan gücün kimliği ve ulusal karakteri bütün bölgeye dayatılır. Bu, hedef alınan ulusun sadece bireylerini öldürmekle kalmayıp aynı zamanda hayatlarının çeşitli unsurlarını yok etmeyi amaçlayan uzun soluklu bir süreçtir. Aynı zamanda bu süreç siyasi ve toplumsal kurumların yıkılmasını, kültürün ortadan kaldırılmasını, kutsalların yok edilmesini, salgın hastalıkların yayılmasını, yeni kuşakların geleceğinin söndürülmesini ve açlığın bir araç olarak kullanılmasını da içermektedir. Hedeflenen topluluk bu şekilde ortadan kaldırılmaktadır.

Böylesi bir sonuca ulaşmak için hedef alınan topluluk üzerinde nispeten uzun bir süre boyunca tam bir hakimiyet kurulması ve bunun üzerine siyasi, askeri ve idari bir yapı inşa edilmesi kaçınılmazdır. Bu yapı, siyasi, toplumsal, kültürel, dini, biyolojik ve fiziksel farklı soykırım biçimlerini bir arada uygulamaktadır². Bugün Gazze'de yaşanan durum tam da budur.

İkinci esas: Merhum düşünür Abdulvehhab el-Messiri'nin çalışmasına dayanmaktadır. Messiri, Yahudilik ve Siyonizm üzerine yaptığı kapsamlı çalışmasında, Nazi Almanyası'nın Avrupa halklarına –Yahudiler dâ-

hil– uyguladığı soykırım ile Anglo-Saksonların 17. ile 19. yüzyıllar arasında Kuzey Amerika'nın yerli halklarına karşı yürüttüğü soykırımı karşılaştırmaktadır. Ona göre bu iki örnek, insanı “yararlı unsur” ve “yok edilmesi gereken zararlı unsur” olarak ayıran seküler-empyral yaklaşımın tipik tezahürleridir. Bu anlayış çerçevesinde Avrupa'dan beyazların taşınması, yerli halklara soykırım yapılması, Afrika'daki siyahilerin köle olarak alınıp yeni sömürge yerlerine taşınması aynı zihniyetin ürünüdür³.

Messiri, bu iki soykırımı modern Batı'nın seküler-empyral anlayışının tüm önermeleriyle en bariz şekilde ortaya çıktığı ‘örnek anlar’ olarak görmektedir. Ona göre bu soykırımlar, adeta teorinin pratikteki bir yansımasıdır⁴. Ancak Siyonizm, Batı'nın bizzat kendi merkezini etkilediği için Batı tarafından reddedilmiş ve aralarındaki bağ yok sayılmaya çalışılmıştır; oysa Siyonizm, aslında Batı uygarlığının en çıplak yansımasıdır. Messiri ayrıca, Siyonizm'i bu anlayışın ortaya çıktığı üçüncü ‘örnek an’ olarak değerlendirir. Batı, işlevsel bir insan topluluğunu sözleşmeli bir şekilde Ortadoğu'ya ihraç ederek Arap halklarını siyasi ve ekonomik açıdan boyunduruk altına almayı amaçlamıştır. Bu yönüyle Siyonizm, doğrudan soykırım gibi görünmese de soykırıma elverişli bir yapıdadır.

Üçüncü esas: Yerleşimci-sömürgecilik üzerine çalışan en önemli isimlerden biri olan Avustralyalı tarihçi Patrick Wolfe tarafından ortaya konulmuştur. Wolfe, vardığı sonuç itibarıyla Messiri ile hemfikiridir. Ona göre yerleşimci sömürgecilik deneyimi, Batı modernitesinin doğuşuna eşlik etmiş ve bu modernitenin oluşumunda kurucu bir rol oynamıştır. Anglo-Saksonların Kuzey Amerika'daki yerli halklara uyguladığı soykırım ile Britanya'nın İrlandalıları ve Bengal halkına uyguladığı soykırımlar, Nazi Almanyası'nın Avrupa halklarına yönelik gerçekleştirdiği soykırımda kurucu bir rol oynamıştır. Yani Nazizm, Batı modernitesinin seyrinde iddia edildiği gibi bir istisna değildir⁵.

Wolfe'nin burada en önemli katkısı, yerleşimci sömürgecilikten kaynaklanan soykırımın ayırt edici niteliğini vurgulamasıdır. Ona göre yerleşimci sömürgecilik, sü-

2. A.g.e, s. 82-89.

3. El-Messiri, Abdulvehhab, Yahudiler, Yahudilik ve Siyonizm Ansiklopedisi, Cilt 1, (Kahire: Dâru's-Şurûk, 1999), s. 313.

4. A.g.e, s. 275-277.

5. Wolf, Patrick, “Settler Colonialism and the elimination of the Native”, Journal of Genocide Research, 8:4, December 2006, s. 393-394.

rekli işleyen ve etkileşim halinde olan bir “yok etme yapısı” olup yalnızca tarihsel bir olay değil, yaşandıktan sonra tarih yazımının parçası haline gelen bir süreçtir. Yerleşimci sömürgecilikten kaynaklanan soykırımı ayırt edici kılan husus, bütün yapının, sömürgeleştirilen halkın ortadan kaldırılması fikri üzerine inşa edilmesidir. Yani soykırım, bu yapının herhangi bir tarihi aşamasında gerekli koşullar oluştuğunda ortaya çıkan bir tezahürüdür. Bu bağlamda Wolfe, sürekli işleyen bir yok etme gidişatının belirli bir aşaması olarak ortaya çıkan soykırımı “yapısal soykırım” (structural genocide) olarak adlandırmaktadır⁶.

Sömürgecinin bu seçeneğe yönelmesinin nedeni ise tehcir yollarının kapalı olmasıdır. Yani artık yerli halkın başka bir yere sürülmesi imkânsız hâle geldiğinde ve sömürgeci tarafından asimile edilip sindirilmesi ihtimali de ortadan kalktığında, geriye sömürgecinin önünde tek yol kalır: Soykırım. Bu da ancak diğer koşullar sağlandığında uygulanabilir hale gelir ve özellikle askeri gücün mevcut olması ve hedefteki halk ya da grubun dış güçler ortaya çıkmadan yalnız bırakılabilmesi gerekir. Eğer bu şartlar sağlanmaz ve dış güçler caydırıcı bir müdahalede bulunursa, sömürgeci daha az vahşi soykırım biçimlerine geri dönmek zorunda kalır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: GAZZE'DE SOYKIRIMIN SONA ERME OLASILIĞI

Yukarıda ortaya konulan teorik çerçeveye dayanarak, Gazze'deki soykırımın sona ermesi; Gazze'yi yirmi iki aydır katliam, yıkım ve kuşatma politikaları ile baş başa bırakan uluslararası, bölgesel ve yerel yapının ortadan kalkmasına bağlıdır. Gazze'nin bu yalnızlığı son bulmadıkça bu savaşın görünür bir sonu yoktur. Aksi halde savaşın biçim değiştirerek farklı cephelere kayması mümkündür. Bu savaşın nihai sonu, güç dengelerinde yaşanacak etkili bir değişimin olmasına bağlıdır. Bu değişim ya savaşın bitmesini zorunlu kılacak ya da Siyonistlerin savaşı sürdürme kapasitesini ortadan kaldıran bir değişim olabilir. Öte yandan, bunun tersi yönde bir ihtimal olarak, Gazze'nin tümüyle boşaltılması ve direnişin tasfiye edilmesi de söz konusu olabilir. Ancak buna her halükârda direniş gösterilecektir. Bu ihtimal her ne kadar teorik olarak mümkün olsa da şimdilik gerçekleşmediği sürece tartışılması zihinleri boşuna meşgul edecektir. Güç dengelerinde soykırımın yapısını sona erdirip savaşı durmaya zorlayacak etkili bir değişim üç kaynaktan biriyle ortaya çıkabilir:

Birinci kaynak, bölgesel güç yapısıdır. Bu, bölgede köklü bir dönüşümle, özellikle de Mısır veya Ürdün'ün tutumundaki büyük bir değişimle ya da Suriye güçlerinin Siyonizm ile kapsamlı bir çatışmaya girmesiyle mümkün olabilir. Ancak bunların hepsi ya görünmeyen ya da uzak ihtimal sayılabilecek gelişmelerdir. Burada 'görünmeyen'den kastedilen, aslında bazı itici dinamikler olsa da bu dinamikler henüz açığa çıkmadığı için okunabilir ve anlaşılır bir şekilde belirginleşmemiştir.

Öte yandan bölgesel değişim, İran'ın ve “Direniş Cephesi” güçlerinin Siyonist varlığa karşı “stratejik sabır”dan inisiyatif almaya ve yeni bir stratejik sürpriz gerçekleştirmeye yönelmesiyle de meydana gelebilir. Fakat her ne kadar Siyonistlerin topyekûn tasfiye stratejisinin bunu tetiklemesi beklense de böyle bir değişimin şimdilik bariz bir göstergesi yoktur. Yemen

6. A.g.e s. 403.

cephesinin bu eşiğe ulaşma çabaları sürse de coğrafi uzaklık seçeneklerini ve etkilerini sınırlandırmaktadır.

İkinci kaynak, işgal altındaki Filistin'in kendisidir. Batı Şeria'nın, Kudüs'ün veya 1948'de işgal edilen topraklardaki iç bölgenin yeni bir halk devrimi dalgasıyla harekete geçmesi, sahadaki gerçekliği değiştirebilir ve Gazze'yi izole etme yapısını kırabilir. Bu ihtimali besleyen dinamiklerin başında yerleşimcilik faaliyetleri, yayılma çabaları, ilhak politikaları, tehcir, yerleşimci saldırıları, Mescid-i Aksa ve kutsal mekânların Yahudileştirilmesi, esirlere yönelik zulüm, ekonomik kriz, Filistin Yönetimi'nin maaş ödeyememesi ve içerdeki iş imkânlarının azalması gelmektedir. Ancak bunların karşısında caydırıcı unsurlar da vardır. Soykırımın yarattığı korku, Batı Şeria'nın farklı bölgelerindeki yoğun Siyonist askeri operasyonlar, gece baskınlarıyla kanaat önderlerinin tek tek tutuklanması ve Filistin Yönetimi'nin, Cenin Mülteci Kampı'nı kuşatma, askeri birliğini dağıtma ve tecrit etme gibi adımlarla tasfiye sürecinde bile işlevsel rolüyle kendisini bir ortak olarak kabul ettirmeye hazır oluşu bunlar arasındadır.

Yakın geçmişte yaşanan halk hareketleri hatırlanırsa —2013'te Kudüs'teki gençlik hareketi, Muhammed Ebu Hudayr'ın şehit edilmesinin ardından 2014'te patlak veren ayaklanma, 2015 Bıçaklar Direnişi, 2017 Esbat Kapısı Direnişi, 2019 Rahmet Kapısı Direnişi, 2021 Kudüs Kılıcı Savaşı öncesi üç ayaklanma ve 2023 İtikaf Direnişi—, yeni bir spontane çıkışın, hâlâ mevcut olan sebeplerin üzerine inşa edileceği görülmektedir. Bugünkü caydırıcı unsurlar, muhtemelen sadece bu çıkışı geciktirmektedir.

Burada özellikle Batı Şeria ve Kudüs'te devrimci eylemi engelleyen kilit unsurun, Filistinliler arasındaki örgütlenmenin ortadan kaldırılması olduğu unutulmamalıdır. İkinci İntifada'dan sonra sömürgeci gücün vardığı sonuç şuydu: Filistin'deki örgütlenme, halkın iradesini devrimci bir eyleme dönüştüren temel unsurdur. Bu yüzden ikinci İntifada sonrası süreçte, Amerikan-Siyonist ittifakı ve bölgesel ortaklık üzerinden Filistin örgütlenmesi parçalanmaya çalışılmıştır. Bunun sonucunda Dayton ile Fenzel güvenlik aygıtları ortaya

çıkış ve böylece Filistin güvenlik birimleri ABD'li bir generalin başında olduğu istihbarat odalarının yürütme aracına dönüştürülmüştür.

Filistinliler arasındaki örgütlenmenin yok edilmesi —iktidar partisi olarak yalnızca Fetih'in varlığına izin verilmesi ve onun da otorite sınırlarını aşan tüm faaliyetlerinin bastırılmasıyla—, toplumun bu spontane ayaklanmaları kalıcı bir intifadaya dönüştürme kabiliyetini yok etti. Böylece, on yıl boyunca görülen yedi halk ayaklanmasının hiçbirisi daimî bir intifadaya evrilmeyemedi.

Kısacası, Kudüs ve Batı Şeria'daki kitle iradesini eyleme dönüştürebilecek bir faktör olarak Filistinliler arasındaki örgütlenmenin yeniden tesis edilmesi soykırımın sona ermesine açılan önemli bir kapı olabilir. Bunun için, belki daha basit ve küçük örgütlenme biçimlerine dönerek de olsa, gelecekteki olası patlamaları yakalayabilecek çekirdeklerin oluşturulması gerekmektedir.

Gazze'nin, Siyonist güçlerin uzun süreli varlığı altında, yıpratma savaşına yol açacak bir askeri eyleme yeniden geçme ihtimali de göz ardı edilmemelidir. Bu durumda Siyonist ordu, yıpratıcı noktalardan çekilmek zorunda kalabilir. Ancak böyle bir sonuca ulaşmak muhtemelen uzun zaman alacak ve ağır insani maliyetler doğuracaktır. Ayrıca bu durum, Gazze'yi yalnızlaştırma yapısını tamamen kırmayacak; başka bir deyişle askeri cepheyi dondursa da kuşatmayı kaldırmak, açlığı önlemek ve yeniden inşayı sağlamak için yeterli olmayacaktır.

Üçüncü kaynak, Soykırıma izin veren güçlerin yapısında bir değişimin olmasıyla ilişkilidir. Başka bir deyişle, Siyonist oluşumun içinde ya da ABD’de —veya her ikisinde— savaşı sürdürmeyi engelleyecek bir gelişmenin yaşanmasıdır. Böyle bir değişim gerçekleşirse dönüm noktası olur; fakat ABD’ye etkin biçimde meydan okuyabilecek bir bölgesel yapı bulunmadığından bunun gerçekleşme ihtimali neredeyse sıfırdır. En fazla Arap ve İslam diasporalarının protesto hareketlerini örgütleme rolü güçlendirilebilir.

Özellikle Siyonist oluşumun bölgesel bir güç odağı hâline gelme çabalarının doruk noktasında ABD’ye giderek daha fazla bağımlı hâle gelmesiyle, ABD ve Siyonist oluşum arasında derin çekişmeler olduğuna dair pek çok gösterge bulunmakta ve aralarındaki ilişkilerde derin etkiler bırakması olası değişimler gözlemlenmektedir. Bununla birlikte bu çelişkilerin belirleyici bir noktaya ulaşması aylar veya yıllar alabilir. Tabii Siyonist oluşum ve ABD’nin aralarındaki çekişmeleri aşması ve çözmesi hâlâ mümkün.

Özet ve Soykırıma Karşı Mücadelede Öncelikler

Yukarıda sunulan çerçeveden hareketle, Gazze’deki soykırımı mümkün kılan egemen güç yapısını kırmak ve savaşın seyrini etkilemek için en etkili çalışma alanları şunlardır:

1. Gazze ve halkına, Kudüs ve Mescid-i Aksa’ya ve Batı Şeria’daki artan tehcir savaşına karşı sorumlu olma inancından hareketle, bölgesel yapıyı etkilemek ve değişim için itici güçleri artırmak.
2. Özellikle yerleşimcilerin Batı Şeria köy ve şehirlerine, Mescid-i Aksa ve kutsal mekanlara yönelik saldırıları ve artan tehcir girişimleri üzerine odaklanarak, Batı Şeria’da yeni bir spontane devrim dalgasını tetikleyecek sebepleri değerlendirmek.
3. Olası herhangi bir devrim dalgasını yakalama kapasitesini artıracak şekilde halkı koruma komiteleri ve esnek gizli birimler gibi Filistinliler

arasında daha küçük ve bölgesel nitelikte örgütlenme çekirdekleri oluşturmak.

4. Küresel protesto hareketlerini desteklemek, güçlendirmek ve teşvik etmek; bu girişimler aracılığıyla, Gazze’deki soykırıma katılan veya destek veren devletler, kurumlar, şirketler ve bireyler üzerinde cezai yaptırımlar talep etmek ve nihayetinde Siyonizm’i, soykırımı doğuran sömürgeci ve ırkçı bir ideoloji olarak hedef almak.

5. Gazze’ye maddi ve manevi destek sağlama çabalarının sürdürülebilirliğini güvence altına almak; direnişi her türlü araçla desteklemek, Gazze’yi yalnızlaştırma çabalarını kırmak, halkın direncini güçlendirmek ve abluka karşıtı girişimleri sürdürmek.

Bugün dengeli ve akılcı bir siyaset hattı kurmanın önündeki en büyük engel, bunun bir soykırım savaşının gölgesinde ve ödenen ağır insani bedelin baskısı altında yapılmaya çalışılmasıdır. Bu öyle ağır bir bedel ki, insanı sıradan işlerini bile yaparken suçluluk duymaya itmektedir. Zira Gazzelilerin açlıktan ölmesi her yemek masasında akıllara gelmekte; bütün bir halk geceleri ateş altında uyumaya çalışırken insanın evinde huzurla yattığı yatak sertleşmekte; Gazze’de çocuklar öldürülüp uzuvları koparılıp aç bırakılırken bir çocuğun başını okşamak bile insana ağır gelmektedir. Bu koşullar, dengeli, akıllı ve planlı bir şekilde uzun soluklu çalışmayı neredeyse hayal edilemez bir lüks gibi gösterse de yine de çözümün anahtarı burada gizlidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM: SOYKIRIM SAVAŞI VE MESCİD-İ AKSA’YA YÖNELİK SALDIRI

Mescid-i Aksa’nın çatışmadaki konumu, Siyonist projenin sağa kayışıyla birlikte her defasında daha da belirginleşmiştir. İlk sağcı versiyon, Tevrat’ı Yahudi ulusal kimliğini tanımlamanın bir kaynağı olarak gören, dini söylem ve kutsalları milliyetçiliğe dâhil eden ve bunları “sekülerleştirerek” ulusal söylemler halinde sunan bir milliyetçiliği temsil ediyordu. Bu bağlamda Mescid-i Aksa, Herut ve Likud partileriyle somutlaşan ilk sağcı revizyonist versiyon tarafından Filistin üzerindeki Siyonist egemenliği göstermek için kullanılan unsurlardan biri haline gelmiştir. Bu bağlamda, 1982’de işgal askerlerinden Alan Goodman’ın gerçekleştirdiği ilk Aksa katliamının ardından Aksa’da işgal polisinin varlığı dayatılmaya başlanmıştır. Daha sonra Ekim 1990’da Tapınak Tepesi Muhafızları adlı grubun avluda Üçüncü Tapınağın temel taşını koyma girişimi vuku bulmuş ve bu girişim ikinci Aksa katliamıyla sonuçlanmıştır. Ardından 1996’da Batı Duvarı Tüneli’nin açılması Tünel Direnişi’ne sebep olmuştur. 1999–2000 yıllarında nihai çözüm müzakerelerinde “yeraltı mekânı” kavramı ortaya atılmış ve Mescid-i Aksa’nın yeraltı kısmının Yahudilere, üst kısmının ise Müslümanlara tahsis edilmesi önerilmiştir. Bu gidişat,

nihayetinde Ariel Şaron’un Mescid-i Aksa’ya baskın düzenleyerek buranın müzakere konusu yapılamayacağını ilan etmesi ve “İsrail toprağının ayrılmaz bir parçası” olduğunu vurgulamasıyla doruğa ulaşmıştır. Onun bu provokatif eylemi, ertesi gün üçüncü Aksa katliamına yol açmış ve 2000 yılında Aksa İntifadası’nı başlatmıştır.

Siyonist sömürgeci projenin ikinci kez sağa kayışıyla birlikte Dini Siyonizm, yeni sağın yükselen gücü haline gelmiştir. Bu hareket yalnızca Siyonizm’i ulusal bir hareket olarak tanımlamakla kalmamış; onu doğrudan “ulusal-dini bir hareket” olarak yeniden tanımlamıştır. Böylece dini söylemleri sekülerleştirme ihtiyacını ortadan kaldırarak, Yahudiliğin dini söylemlerini seçmeci ve sömürgeci bir zihniyetle doğrudan benimsemiştir. Ayrıca Siyonizm’in, ulusal özünün yanında dini bir özü olduğunu vurgulamıştır. Tüm bunlar Mescid-i Aksa üzerinde doğrudan etkisini göstermiş ve daha önce zar zor duyulan Tapınak söylemleri, merkezi bir Siyonist söylem haline gelmiştir. “Kutsal mekânın ikamesi” adı verilen yeni bir tasfiye biçimi ortaya çıkmış ve “Tapınak Grupları” adıyla bilinen bir dizi örgüt ve aktivist sahaya çıkarak Dini Siyonizm’in Mescid-i Aksa’yı Yahudileştirme girişimlerinin sözcüsü haline gelmiştir.

Bu dönüşümle birlikte Mescid-i Aksa'ya yönelik nihai hedef, onu tamamen ortadan kaldırıp yerine Üçüncü Tapınağı kurmak ve tüm alanı buna tahsis etmek olmuştur. Bu uzak hayali gerçekleştirmek için aşamalı bir yöntem izlenilmesi kaçınılmaz olmuştur. Bu yöntem, Mescid-i Aksa'yı saf İslami kutsal mekân kategorisinden çıkarıp "Yahudi ve Müslümanlar için ortak kutsal mekân" kategorisine taşımayı, ardından da kimliğini tamamen İslami olmaktan çıkartıp Tevrat'ta tasvir edilen Yahudi mabedine dönüştürmeyi hedeflemekteydi. Bu aşamalı yöntem sahada üç pratik yol üzerinden hayata geçirilmiştir.

Birinci yol, zamansal bölünmeydi. Bu yolla Mescid-i Aksa'ya giriş-çıkış kurallarında zamanla değişiklikler yapılmıştır. 2003'te Yahudilerin bireysel girişlerine izin verilmesiyle başlayan süreç, 2006'da işgal polisi korumasında küçük gruplar halinde girişlere, 2008'de belirli saatlerde baskın amaçlı girişlere, ardından bu zaman dilimlerinin genişletilmesine ve hatta bayramların paylaşılmasına kadar uzanmıştır. Bu girişimler, en sonunda Yahudi bayramlarında Müslümanların Aksa'ya girişinin engellenmeye çalışılmasıyla taçlanmış ve bu durum 2015'te Bıçaklar Direnişi'nin patlak vermesine yol açmıştır.

İkinci yol, mekânsal bölünmeydi. 1999–2000 müzakerelerindeki "yeraltı-yerüstü" ayırımına dayanan bu fikir, 2004 sonrası daha da gelişerek resmi bir girişim halini almıştır. Amaç, Mescid-i Aksa'nın avlusunu mescit ve kubbelerden ayırarak İslami kutsallığı yalnızca Kubbetü's Sahra ve Kible Mescidi ile sınırlamaktır. Bu da zamanla avlunun belirli bölgelerinin hedef alınmasına yol açmıştır. 2008–2013 yılları arasında güneybatı köşesi hedef alınırken, 2013'ten itibaren odak doğu avluya kaymıştır. 2019'da Rahmet Kapısı Mescidi'ni ele geçirme girişimi bu sürecin bir parçası olmuş ancak halkın direnişiyle bertaraf edilmiştir. Buna rağmen doğu avlusu giderek artan bir şekilde devamlı hedef alınmıştır. Burası Tevrat ayinleri ve derslerinin merkezi haline getirilerek fiilen Aksa içinde "gayriresmi bir sinagog"a dönüştürülmek istenmiştir.

Üçüncü yol ise Tapınağın manevi inşasıydı. 2019 Şubat'ında mekânsal bölünme girişiminin Rahmet Kapısı Direnişi ile karşılaşmasının ardından Dini Siyonizm ve radikal tapınak grupları bu yola başvurmuştur. Direnişin ardından kısa süreli bir tıkanma yaşayan bu gruplar, 2019 Ağustos'unda yeni bir strateji benimseyerek Aksa'da Talmudik ritüelleri dayatmaya ve burayı tapınak gibi görmeye başlamışlardır.

Tapınak Grupları bu yaklaşımı, dünyadaki sinagoglarda yapılan tüm dini ritüelleri Aksa'ya taşımaya çalışarak uygulamaya koymuşlar; böylece orayı adeta "Yahudilerin ruhani merkezi" gibi göstermeye çalışmışlardır. Ayrıca, Tevrat anlatısına göre Tapınak ile ilişkili bitkisel ve hayvansal kurban ritüellerini canlandırmaya çalışmışlardır. Öte yandan yere tamamen kapanarak yaptıkları "tam secde" ritüellerini de gerçekleştirmişlerdir. Bu şekilde Aksa'yı, Tevrat'ta anlatılan tapınakmış gibi zihinlere yerleştirmeye ve son olarak, tapınakla ilgili dini araç ve gereçleri Aksa'ya sokmaya çalışmışlardır.

Aksa Tufanı, Mescid-i Aksa'nın kimliğini dönüştürmeye yönelik bu uzun tarihsel sürece, özellikle de "Tapınağın manevi inşası" girişimlerine karşı başlatılmıştır. Aynı zamanda dokuz yıldır hayvan kurbanlarını Aksa'ya sokma girişimlerine, beş yıldır bitkisel ürünlerin

kurban amaçlı sunulmak üzere içeriye sokulmuş olmasına, üç yıldır yeni İbrani yılının içeride şofar çalınarak başlatılmasına, tüm bu ritüellerin kamuoyunda normalleştirilmesine ve alenen uygulanmasına, ayrıca Yahudi ve Siyonist bayram dönemlerinde Aksa'daki Müslümanları uzaklaştırma ve baskı politikalarına karşı başlatılmış bir mücadeleydi.

Aksa'daki durumu kesin olarak değiştirme girişimi, Aksa Tufanı'nın kıvılcımını çakarken, buna karşılık Siyonist işgalci oluşum soykırım savaşını başlatmıştır. Bu savaş sırasında hayali tapınak, bu soykırımın sembollerinden biri haline gelmiştir. Tapınak bayrağı işgal tanklarının üzerine çekilmiş, amblemi askerlerin kıyafetlerine işlenmiş, resmi Gazze binalarına çizilip yıkılmadan önce sergilenmiş ve bu şekilde açıkça Aksa'nın yıkılması için bir hazırlık yapıldığı gösterilmiştir.

Bu süreçte Mescid-i Aksa aylarca tam abluka altına alınmıştır. İşgal makamları, Aksa'nın açılıp kapanma yetkisini resmi olarak Vakıflar İdaresi'nden almış ve baskıncılar içeride her türlü dini ritüeli alenen yapmaya başlamıştır. Ardından gelen resmi kararla avluda dans ve kutlama yapmalarına da izin verilmiş ve Aksa düğün ve buluş çağa erme törenleri için bir sahneye dönüştürülmüştür. 2025'te ise en cesur girişimlerden biri olarak canlı ya da kesilmiş hayvan kurbanları içeriye sokulmaya çalışılmıştır. Bu da artık Tevrat'a dayalı ritüellerin doruk noktasına ulaşmaya başladığını göstermekteydi. Özetle, Aksa, Gazze'deki soykırım cephesiyle paralel şekilde işleyen yarı askeri bir cephe olmuştu.

ALTINCI BÖLÜM: MESCİD-İ AKSA YENİ BİR AŞAMANIN EŞİĞİNDE

Mescid-i Aksa bugün, kimliğinin tasfiyesini engelleyen güçler için tarihi bir dönüm noktası ile karşı karşıya. 2013-2023 yılları arasında ardı ardına yaşanan halk direnişleri sonucunda dört temel unsurdan oluşan bir denklemin şekillendiği görülmüştü; bireysel motivasyonla gerçekleştirilen eylemler, Kudüs, işgal altındaki 1948 toprakları ve Batı Şeria'daki kitlesel hareketlilik, Filistin dışından gelen halk desteği ve Gazze'den direnişin katılımı. Ancak Gazze'deki soykırım savaşı, direnişin Aksa'daki mücadeleye eşlik etmesini büyük ölçüde engellemiştir. Soykırım manzaraları karşısında kitlesel hareketliliği de ciddi biçimde düşürmüştür. Dış dünyanın tepkisi her ne kadar yükselse de, dikkat tamamen Gazze'deki savaşa odaklanmış ve bu tepki Aksa'daki belirleyici gelişmelere doğrudan etki etmekten uzak kalmıştır. Böylece, Aksa'ya yönelik saldırılara karşı aralıklı da olsa hala işleyen tek unsur, bireysel eylemler olmuştur.

Mescid-i Aksa daha önce de benzer tarihsel kırılma dönemleri yaşamıştır. Dini ikame planlarının yükselişe geçtiği dönemlerde, işgale karşı hem halk hem de örgütlü silahlı direnişi içeren İkinci İntifada en güçlü caydırıcı unsur olmuştur. Ancak intifadanın gerilemesiyle birlikte işgalci oluşum, 2003 yılında baskın kapılarını yeniden açarak saldırılarını sürdürmüştür. Bunun üzerine yeni koruma araçları devreye girmiş ve 1948 topraklarındaki Filistinliler "Şeddü'r-Rihal" (Aksa'ya akın) kampanyalarına başlamıştır. 2008'de saldırılar yoğunlaşıp baskınlar için özel zaman dilimleri belirlenince, yeni bir savunma yolu olarak murabıtların işgalcilere karşı canlandırdığı "İlim Halkaları" projesi ortaya çıkmıştır.

2015'e gelindiğinde işgalci oluşum, ribat kurumlarını yasaklamış, bunların yerine yenilerinin kurulmasını engellemiş ve iç topraklardaki İslami hareketin tamamını yasaklamıştır. Bu ikinci tarihi noktaya ise "Bıçaklar Direnişi" ve bireysel eylemlerle karşılık verilmiştir. Böylece Aksa'yı savunmak için birbirine yakın aralıklarla gelişen halk hareketlerinden oluşan yeni

bir caydırıcılık denklemi oluşmaya başlamıştır. Bugün geline üçüncü dönüm noktasında ise, bu denklemin ya yeniden canlandırılması ya da yeni bir formülün geliştirilmesi bir zorunluluk olarak karşımızda durmaktadır.

Aynı zamanda, Mescid-i Aksa'nın tasfiye projesinde sembolik bir merkez olduğu ve Aksa'da yürütülen Yahudileştirme girişiminin üç eksenle ilerlediği —zamanısal bölünme, mekânsal bölünme ve Tapınağın manevi inşası— dikkate alındığında, Dini Siyonizm'in artık Aksa'nın Yahudileştirilmesinde bir sonraki aşamaya geçmek istediği görülmektedir. Bunda Aksa'nın içinden geçtiği tarihi dönüm noktasının payı büyüktür.

Mescid-i Aksa'da İslami kimliğin karşısına paralel bir "Yahudi-Tevrat kimliği" yerleştirilmesinden sonra, sıradaki süreç iki aşamadan oluşmaktadır; Yahudi kimliğinin Aksa'da daha derinlemesine kökleştirilmesi ve bu kimliğin somut bir Yahudi varlığıyla orada kalıcı hale getirilmesi. Daha basit bir ifadeyle, Tapınağın manevi inşadan fiili inşaya geçirilmesidir.

Bugün için öngörülen eşik şu ki, Tapınak Grupları, Mescid-i Aksa'nın içinde bir inşa girişiminde bulunmaya çalışacaktır. Bu girişimin en temel odak noktası, özellikle Rahmet Kapısı'nın güneyindeki doğu sahası olacaktır. Alternatif olarak ise, Aksa'nın güneybatı sınırlarında, Mağaribe Kapısı civarında —Burak Duvarı ve onun önündeki meydan ile oraya yerleştirilmiş birçok Yahudileştirme merkeziyle bitişik olan bölgede— sınır değişikliğine gidilmesi gündeme gelebilir. Nitekim Aksa'nın güneybatı istinat yapıları yaklaşık doksan yıldır restore edilmemiştir. Bu bölgeye bitişik dış duvarın restorasyon yetkisi de 2018'den itibaren Vakıflar İdaresi'nden alınarak doğrudan işgal makamlarının vesayetine verilmiştir.

Tapınak Gruplarının hedeflerine ulaşma yöntemi, her zaman olduğu gibi aşamalı ilerleyiş şeklinde olacaktır ve ihtiyaç duyduklarında bu aşamaları hızlandırmaktan çekinmeyeceklerdir. Dolayısıyla ilk adımda, baskıncıların işini kolaylaştırmak ve onları güneşten-yağmurdan korumak amacıyla bölgeye şemsiye, masa ve

sandalye yerleştirilmesi gibi talepler öne sürülebilir -ki bu talepler 2020 ve 2021'de geçici olarak gündeme gelmişti-. Ardından bu gölgeliklerin, kademeli olarak kalıcı bir çatıya dönüştürülmesi söz konusu olabilir.

Her hâlükârda bu, Mescid-i Aksa'da bugüne kadar dayatılan eylemler ile buranın kimliğinde köklü bir değişiklik amaçlandığını göstermektedir. Bu amaçla Aksa, fiilen yalnızca İslami bir mabet olmaktan çıkarılıp Müslümanlarla Yahudiler arasında paylaşılan bir yer haline getirilmiştir. Bundan sonraki aşama ise bu paylaşımın somut biçimde pekiştirilmesidir. Siyonist proje açısından nihai hedef, Aksa'nın tamamının Tevrat anlatısına göre bir Yahudi Tapınağı'na dönüştürülmesidir. Dolayısıyla Mescid-i Aksa artık Yahudileştirme aşamalarının eşikinde değildir; bizzat bu aşamaların içinde ilerlemektedir. Bu yüzden yalnızca Siyonist planın ilerlemesini engellemek için değil, aynı zamanda onu geriletme ve tasfiye sürecini tamamen durdurmak için de çaba gösterilmesi gerekmektedir.

YEDİNCİ BÖLÜM: ÖNERİLER

Yukarıdaki tespitlerden hareketle, Mescid-i Aksa'nın kimliğini savunmak için yeni güç ve eylem unsurlarını devreye sokmak, Aksa ile bağları genişletmek ve Aksa mücadelesini tüm İslam ümmeti çapında sahiplenmek gerekmektedir. Aynı zamanda, Aksa Tufanı öncesinde caydırıcı bir denge unsuru oluşturan iç dinamiklerin yeniden güçlendirilmesi ve Arap yönetimlerinde, işgalci oluşumun Aksa üzerindeki cüretini artıran çöküşün düzeltilmesi önemlidir. Bu çerçevede çalışma şu önerilere ulaşmıştır:

- Mescid-i Aksa'nın ümmetin dirilişi ve hareketi için bir sembol olduğu bilincini yerleştirme yönündeki çabalar artırılmalıdır. Mescid-i Aksa'nın imani açıdan konumu yeniden hatırlatılmalı; ümmetin yeniden dirilişinde merkezi bir sembol olduğu vurgulanmalı; tarihi tecrübelerden ve bu tecrübelerin sunduğu medeniyet anlamlarından dersler çıkarılmalıdır. Ayrıca Aksa'nın jeopolitik önemini yanı sıra bu kutsal yer için verilen mü-

cadelenin, hem Hz. Muhammed ve Dört Halife dönemlerinde hem de Eyyubîler ve Memlûkler döneminde İslam ümmetinin tarihi dirilişlerinde oynadığı rol vurgulanmalıdır. Kudüs ve Aksa'nın ümmeti birleştirme, dış hegemonyaya ve saldırılara karşı güçlerini harekete geçirme noktasındaki merkezi konumu derinleştirilmelidir. Çünkü Aksa'nın Yahudileştirilmesi ve kimliğinin silinmesine yönelik tehdit, yalnızca Filistin direnişinin tek başına göğüsleyebileceği bir şey değildir. Bu nedenle ümmetin tüm güçleri, Aksa mücadelesine doğrudan katılmalı, yalnızca ikinci safta kalıp Filistinlilere destek vermekle yetinmemelidir.

- Aksa mücadelesi, ümmetin farklı kesimlerinin buluşma noktası haline getirilmelidir. Son yirmi yılda yaşanan kanlı çatışmalar, ümmetin bileşenleri arasına kan duvarları örmüştür. Bugün yaşanan pratik deneyim, bu mirasın Siyonist tasfiye savaşı ile mücadelede büyük bir yük oluşturduğunu göstermiştir. Bu bakımdan, ümmetin en kutsal mekânını savunmanın ve onu özgürleştirme çabasının, farklı kesimleri yeniden bir araya getirecek ortak bir hedef haline gelmesi elzemdir. Bu, belki yeni bir dönemin başlangıcını mümkün kılabilir.
- Kudüs toplumu ve kanaat önderleriyle iletişim güçlendirilmeli ve onlara destek için omuz verilmelidir. Bu destek onların yalnızlık ve sahipsizlik duygusunu kırmalı ve tehcir ve asimilasyon politikaları karşısında kendilerine arka çıkan hakiki bir Filistin, Arap ve İslam dünyası olduğunu hissettirmelidir. Bu durum, Aksa'yı savunma savaşında hem kendi girişimlerini harekete geçirmelerini sağlayacak hem de kanaat önderlerinin, ileride ortaya çıkabilecek spontane halk hareketlerinde öncü bir rol üstlenme kapasitesini güçlendirecektir.
- Arap yönetimlerinin, Mescid-i Aksa karşısındaki dini, millî ve ahlaki sorumluluğu sürekli hatırlatılmalıdır. Bugün Arap yönetimleri, kendilerinden artık bir beklenti kalmadığı düşüncesi ve sorum-

luluklarından muaf oldukları algısı ile bulundukların konumdan oldukça memnun görünmektedir. Bu durum, onların bütün ahlaki sınırları terk etmelerine ve önceki siyasi tercihleri ve ABD'deki Batılı sömürgeci merkeze mutlak bağımlılıkları hasebiyle içine sürüklendikleri işlevsel Siyonizm ittifakını sürdürmelerine yol açmaktadır. Ancak değerlerden böylesine bir kopukluk karşısında, Kur'an ayetiyle sabit kılınan, Peygamberimizin mucizevi yolculuğu ile onurlanan, Hz. Ömer dönemindeki ilk fetihle ve Selahaddin Eyyubî'nin özgürleştirmesiyle tarihe kazınan Mescid-i Aksa'nın kutsiyeti hâlâ sarsılması imkânsız bir değer olarak durmaktadır. Kim bu değeri görmezden gelmeye kalkarsa, aslında kendi meşruiyetini bitirme riskini göze almış olur. İşte bu gerçek hem geçmişteki normalleşme girişimlerine karşı hem de gelecekteki olası yeni adımlara karşı güçlü bir zemin olarak öne çıkarılmalıdır.

القدس اليوم

KUDÜSTE
BUGÜN

kudustebugun

kudustebugun.com.tr